

Informatienota voor de raad

Datum 31 mei 2022

Onderwerp	Jaarverantwoording wet Kinderopvang 2021
Versienummer	V1.1

Portefeuillehouder Peter Snijders

Informant D. Runhart
Afdeling Fysieke Leefomgeving
Telefoon 038 498 2445
Email D.Runhart@zwolle.nl
Bijlagen 1. Jaarverantwoording Wet kinderopvang 2021.

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. De door het college vastgestelde jaarverantwoording Wet kinderopvang 2021.

Datum 31 mei 2022

Toelichting op het voorstel

Inleiding

Het college is verantwoordelijk voor het toezicht op – en de handhaving van – de kwaliteit van de kinderopvanglocaties. De GGD-inspecteurs voeren namens de gemeente het toezicht uit. Gemeenten rapporteren jaarlijks vóór 1 juli over hun werkzaamheden aan de Inspectie van het Onderwijs. In het jaarverslag zijn gegevens opgenomen over de uitvoering van de wettelijke taken. De minister gebruikt de gegevens uit de jaarverantwoording voor beleidsontwikkeling en voor de uitoefening van het tweedelijnstoezicht. Het bevat dan ook gedetailleerde cijfermatige informatie. De Inspectie van het Onderwijs gebruikt de informatie om gemeenten onderling te vergelijken en om een landelijk beeld te krijgen.

De gemeente Zwolle heeft in 2012 de “Status A” gekregen van de Inspectie v.w.b. toezicht en handhaving op de kinderopvang. “Status A” geeft aan dat de gemeente voldoet aan de wettelijke taken

Kernboodschap

De gemeente Zwolle hecht grote waarde aan gezonde, veilige en verantwoorde kinderopvang voor de kinderen in de stad. Ook in 2021 heeft de gemeente Zwolle samen met de toezichthouders van de GGD gewerkt aan deze doelstelling. Uit de gegevens van de jaarverantwoording over 2021 blijkt dat de wet Kinderopvang in de gemeente Zwolle goed wordt nageleefd. Daaruit kunnen we concluderen dat de houders in de gemeente Zwolle gezonde, veilige en verantwoorde kinderopvang bieden.

Toelichting

In de bijgevoegde jaarverantwoording in het format van het ministerie is een uitgebreide toelichting opgenomen over de cijfermatige informatie. Daarin is ook terug te lezen dat toezicht en handhaving kinderopvang in 2021 is beïnvloed door de coronacrisis. Daarover wordt specifiek verantwoording afgelegd.

Hieronder worden de belangrijkste conclusies uit de jaarverantwoording, met een lokale duiding, samengevat:

Afhandeling aanvragen (KDV, BSO, GOB, VGO¹)

Gemeenten zijn wettelijk verplicht om een aanvraag voor exploitatie van een opvanglocatie binnen 10 weken af te ronden. Dit criterium gaat over het tijdig afhandelen van de aanvragen die door de gemeente zijn ontvangen in de periode van 1 oktober 2019 tot 1 oktober 2020.

De jaarinformatie laat zien dat de gemeente Zwolle 60 van de 64 (93,8%) aanvragen in 2021 tijdig zijn afgehandeld. 4 aanvragen zijn niet tijdig afgehandeld.

De coronacrisis heeft ervoor gezorgd dat er minder nieuwe locaties zijn gestart en minder wijzigingen hebben plaatsgevonden op opvanglocaties in Zwolle. Dit heeft consequenties gehad voor de financiën, zie hieronder bij “financiën”.

Uitvoering inspecties (KDV, BSO, GOB bestaand en nieuw)

Iedere bestaande opvanglocatie in Zwolle moet jaarlijks worden geïnspecteerd.

¹ De afkortingen staan voor: kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang, gastouderbureau, en voorziening voor gastouderopvang

Datum 31 mei 2022

Bij iedere nieuwe voorziening dient binnen 3 maanden na inschrijving in het LRK een onderzoek na registratie plaats te vinden.

In 2021 is, onder invloed van de coronacrisis, 85,8% (139 van de 162) van alle locaties binnen de gemeente Zwolle gecontroleerd door de GGD. Dit ligt in lijn met de percentages die landelijk zijn gehaald.

Uitvoering inspecties (VGO nieuw)

De toezichtinformatie toont aan dat 100% van de nieuwe voorzieningen voor gastouderopvang in 2021 zijn geïnspecteerd (48 nieuwe locaties). In verband met de coronacrisis is opnieuw een afname te zien in het aantal nieuwe voorzieningen. In 2020 waren er 54 nieuwe locaties en in 2019 zijn 73 nieuwe voorzieningen geïnspecteerd en geregistreerd.

Uitvoering inspecties (VGO bestaand)

De toezichtinformatie toont aan dat er 52 locaties zijn gecontroleerd in 2021 zodat voldaan is aan de wettelijke norm. Er is in 2021 26,1% van de gastouders gecontroleerd.

In november 2019 is door de Raad geld beschikbaar gesteld om het toezicht op de gastouderopvang te intensiveren. Ondanks dat dit in 2020 door de coronacrisis niet helemaal is gelukt is in 2021 aan de GGD de opdracht gegeven om 20% van de gastouders in Zwolle te inspecteren zodat de intensivering toch snel kan worden ingezet. Die 20% is gehaald. Het percentage is zelfs nog iets hoger uitgevallen maar dat heeft te maken met het feit dat er op 1 januari 2021 255 voorzieningen ingeschreven en er 56 gastoudervoorzieningen gedurende het jaar zijn uitgeschreven. Bij het maken van de planning en het berekenen van het percentage is bij de GGD rekening gehouden met het aantal van 255 voorzieningen. Voor 2022 is de opdracht om 33% van de gastouders te inspecteren, conform hetgeen in de raadsnota in 2019 is aangegeven. Landelijk is een trend te zien dat gemeenten toegroeien naar een percentage van 20%. Wij sluiten daar als Zwolle bij aan.

Naleefgedrag en Handhaving

Jaarlijks worden controles uitgevoerd bij alle kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang locaties en gastouderbureaus die onder de Wet kinderopvang vallen. De GGD past bij haar controles risico-gestuurd toezicht toe op basis van naleefgedrag uit het verleden. Kort gezegd betekent dit dat goede nalevers minder vaak en minder intensief gecontroleerd worden dan slechte nalevers. Daar waar de GGD overtredingen constateert, handelt zij deze in eerste instantie zelf af middels het aanbieden van een herstelaanbod. Als uit een hercontrole blijkt dat de overtreding opnieuw wordt geconstateerd, dan treedt de gemeente handhavend op door een bestuursrechtelijke sanctie op te leggen.

Tekortkomingen en acties

In 2021 zijn er in totaal 30 overtredingen geconstateerd bij opvanglocaties in Zwolle.

Bij 15 locaties is een herstelaanbod gedaan voor 16 van de 30 overtredingen, waarna de overtredingen in het toezichtproces, binnen vier weken, zijn opgelost.

Er zijn 14 tekortkomingen geconstateerd waarop geen herstelaanbod is aangeboden.

Voor 3 overtredingen bij 1 locatie voor BSO is een (voornemen) aanwijzing verstuurd. Bij deze locatie werden overtredingen geconstateerd die niet binnen vier weken op te lossen waren (maximum termijn voor herstelaanbod). Daarom is gekozen voor een aanwijzing. Een aanwijzing houdt in dat een houder formeel een termijn krijgt om de overtredingen te verhelpen en dat na afloop van die termijn een onderzoek plaatsvindt om dat te controleren. Een last onder dwangsom zou een volgende stap zijn.

Datum 31 mei 2022

Dat is niet nodig geweest omdat de houder alsnog snel heeft gezorgd voor het beëindigen van de overtredingen.

Bij 1 overtreding op 1 locatie voor BSO is het advies niet handhaven gegeven omdat de overtreding plaatsvond in 2019 en deze overtreding niet meer ongedaan kon worden gemaakt. Omdat er naar inschatting geen risico op herhaling aanwezig was is besloten het advies over te nemen om op deze overtreding niet te handhaven.

Voor 10 overtredingen bij 4 gastouderbureaus heeft de GGD het advies niet handhaven gegeven. Gastouderbureaus zijn verplicht om de gastouders die via hen opvang aanbieden in Zwolle jaarlijks te bezoeken. Door de coronacrisis is dit niet in alle gevallen mogelijk geweest. Deze (kleine) gastouderbureaus hebben er wel voor gezorgd dat zij de kwaliteit van de gastouders hebben bewaakt door op digitale wijze contact te houden met hun gastouders. Daarom is het advies om niet te handhaven overgenomen.

Ten opzichte van 2020 (123 overtredingen) maken houders in Zwolle een positieve indruk. Ook landelijk gezien. Ondanks de druk die corona met zich meebracht is de naleving van de regelgeving erg goed. We gaan hiermee terug naar een aantal overtredingen dat meer in lijn ligt van het aantal overtredingen in 2018 en daarvoor. Houders lijken de wijzigingen in de regelgeving van de afgelopen jaren nu goed in de praktijk te kunnen brengen. Ook de intensivering van het toezicht op de gastouderopvang heeft niet geleid tot een toename van het aantal geconstateerde overtredingen. Ondanks dat gastouders in Zwolle niet vaak werden geïnspecteerd in het verleden blijken zij de regelgeving goed na te leven.

Er is geen handhaving nodig geweest op locaties waar tijdens de sluiting noodopvang plaatsvond. De GGD heeft met deze locaties zogenoemde 'vinger aan de pols' gesprekken gevoerd om van een afstand zicht te kunnen houden op de kwaliteit van de aangeboden noodopvang. Deze gesprekken hebben telefonisch plaatsgevonden. Daaruit zijn in Zwolle geen signalen gekomen op grond waarvan handhavend optreden noodzakelijk was.

In het bijgevoegde jaarverslag wordt een nadere toelichting gegeven op bovenstaande onderwerpen.

Consequenties

Met het vaststellen van de jaarverantwoording, deze in te sturen naar de Inspectie van het Onderwijs en het informeren van uw Raad over de werkzaamheden op het gebied van de Wet kinderopvang, voldoet het college aan de wettelijke plicht tot verantwoording.

Financiën

Het gevolg van de jaargegevens over 2021 onder invloed van de coronacrisis is dat de kosten (inzet GGD) en inkomsten (leges) lager waren, per saldo een voordeel van €117.000, dit is meegenomen in de jaarrekening van de gemeente.

Communicatie

Niet van toepassing.

Vervolg

De gegevens uit de jaarverantwoording zullen, waar mogelijk, worden gebruikt voor verbetering van het toezicht en de handhaving van de Wet kinderopvang.

Datum 31 mei 2022

Openbaarheid

Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer